

Мотиви към Присъда № 16/25.03.2024 год., постановена от Благоевградския окръжен съд по н.о.х. дело № 274 по описа за 2024 год.

В качеството си на правораздавателен орган ОСБ е сезиран с обвинителен акт срещу Н. М. И. от с. Ф., общ. С., обл. Б., с обвинение в това, че на 29.12.2021 г. около 14,40 часа, като правоспособен водач, категории ... при управление на моторно превозно средство - лек автомобил, марка и модел „А....“, с регистрационен № ... по главен път II-19 в района на километър 52+500, в посока на движение гр. Б. - гр. Г.Д., е нарушила правилата за движение, регламентирани в Закона за движението по пътищата /ЗДвП/, а именно в нарушение на чл.20, ал.1 от ЗДвП, съгласно който „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“, навлизайки в зоната на десен завой, не е предприела отклонение на управляваното превозно средство по кривата на завоя, довело до ефекта „недозавиване“ и загубване на странична устойчивост на автомобила, който е навлязъл в лентата за насрещно движение при наличието на насрещнодвижещ се товарен автомобил, марка и модел „В.“, с рег. № ..., управляван от Р.Е.К., в резултат на което е допуснала пътнотранспортно произшествие - сблъсък с товарния автомобил и по непредпазливост е причинила смъртта на Р.Д.У. /...../, роден на ..., пътуващ на предна дясна седалка на лек автомобил, марка и модел „А....“ с регистрационен № ... - **престъпление по чл.343, ал.1, б.,„в“, пр.1, вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК.**

По делото е проведено съкратено съдебно следствие по Глава двадесет и седма от НПК, като подсъдимата Н. И. признава изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и се съгласява да не се събират доказателства за тези факти /чл.371, т.2 НПК/. Тъй като самопризнанието се подкрепя от събраните в досъдебното производство доказателства, по реда на чл.372, ал.4 от НПК от съда с определение е обявено, че при постановяване на присъдата ще ползва самопризнанието, без да събира доказателства за фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт.

На съдебните прения, поддържайки обвинителната си теза, както относно фактическата обстановка, така и по отношение на правната квалификация, преценявайки инкриминираното поведение на подсъдимата Н. И., представителят на ОП-Б застъпва, че на същата следва да ѝ бъде наложено на основание чл. 343, ал. 1, б. „в“, пр. 1, вр. с чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК наказание, което да бъде определено в размер, равен на минимума, който е предвидил законодателят за това престъпление, а именно 3 /три/ години. Поддържа се, че следва да намери приложение на института на условното осъждане по чл.66 от НК. Наред с това се иска подсъдимата да бъде лишена от право да управлява МПС в по-висок размер, което се предвижда от

законодателя кумулативно, наред с наказанието „лишаване от свобода“.

В качеството на частни обвинители са конституирани наследниците на пострадалия от престъплението Н.У. и Б.Ф.У., представлявани от а. Б..

При явяването си лично и с упълномощения си защитник - адв. Т. Г. в съдебно заседание подсъдимата Н. И. признава фактическото обвинение и изразява искрено съжаление за случая. Защитникът моли на подсъдимата да бъде определено наказание в размер на предвидения от закона минимум, с приложение нормата на чл. 58а от НК, наказанието да бъде намалено с 1/3, както и да бъде приложен Раздел I-ви от Глава седма на НК, а именно да бъде постановена условна присъда, както и наказанието лишаване от правоуправление да бъде определено в минимален размер.

Анализирайки доказателствения материал в събраната му по делото съвкупност, настоящият състав на окръжния съд приема за установена следната, отразена в обстоятелствената част на обвинителния акт, фактическа обстановка:

Подсъдимата Н. М. И. е

На 29.12.2021 г. подсъдимата И. и годеникът й Р.Д.У. /..... / – ..., пътуват от Б. за с. Ф., общ. С.. Обвиняемата управлява лек автомобил марка и модел „А....“ с рег. № ... /л.а. „А.“/, собственост на брат й М.М.И., а до нея на предната дясна седалка седи годеникът й. Около 14.40 часа автомобилът, със скорост около 61 км/ч, се движи по главен път II-19 и в района на километър 52+500 навлиза в десен завой. Преди това е валил дъжд и все още е облачно, а пътното платно е мокро. В този участък то е с широчина 9.0 м, двупосочно, с две ленти за движение, всяка с широчина 4,50 м, разделени с единична непрекъсната осева линия /слабо-личаща/, с дребнозърнеста настилка, с надлъжен наклон 1% и напречен наклон положителен вираж 6%.

По същото време в този пътен участък в лентата за насрещно движение със скорост около 50 км/ч се движи товарен автомобил марка и модел „В.“ с рег. № ... /т.а. „В.“/, собственост и управляван от свидетеля Р.Е.К.. До него на предната дясна седалка пътува свидетелят Н.П.Д.. Зад т.а. „В.“, в същата посока и лента за движение, се движи товарен автомобил марка „М. ...“, управляван от свидетеля С.Н.Ц..

Навлизайки в десен завой, подс. И. не започва отклонение на л.а. „А.“ по кривата на завоя, което води до ефекта „недозавиване“ и приближаване на автомобила до осевата линия. Усилието на обвиняемата да го върне в кривата на завоя, води до рязко намаляване радиуса на движение и загубване на устойчивост на л.а. „А.“. Така той става неуправляем и въпреки задействането на спирачната уредба, навлиза в насрещната лента, удря се в мантинелата, приплъзва се по нея и отклонявайки се леко вдясно, се удря в насрещнодвижещия се т.а. „В.“. Първоначалното съприкосновение е в предните части на двата автомобила под ъгъл около 25-30 градуса. След

удара превозните средства се придвижват в посока на движение на товарния автомобил до момента, в който предната лява гума на л.а. „А.“ се удря във вертикален стълб на еластичната ограда и се застопорява в него. Товарният автомобил продължава движението си напред, с предната дясна гума се качва върху предната част на л.а. „А.“ и напълно я деформира, като достига почти до предното панорамно стъкло. Деформирани части в дясната част на купето на лекия автомобил проникват вътре и причиняват на возещия се на предната дясна седалка Р.Д.У. тежки наранявания, довели до неговата смърт.

Веднага след настъпване на пътно-транспортното произшествие, свидетелят Р.К. прави опит да придвижи т.а. „В.“ леко назад, за да освободи л.а. „А.“, намиращ се с предната си дясна част под предната част на товарния автомобил, но не успява. Двамата със свидетеля Д. излизат от превозното средство и се насочват към лекия автомобил, откъдето се чуват писъците на обвиняемата И.. Свидетелят К. отива към нея, за да помогне и вижда неподвижно седящия на предната дясна седалка Р.Д.У.. Свидетелят Д. започва да спира движението. Спират на място и други автомобили. Сред тях е товарният автомобил марка „М. ...“, управляван от свидетеля С.Н.Ц., който сигнализира за станалото пътно-транспортно произшествие на телефон 112. Свидетелят К. и спрелите на място хора правят опит да отворят предната дясна врата на л.а. „А.“, за да извадят Р.Д.У., но не успяват. В този момент пристигат органите на МВР. Преместват назад т.а. „В.“ и освобождават л.а. „А.“. Пристига и медицински екип, който констатира смъртта на Р.Д.У..

Свидетелят М.К.М. – полицай в РУ – гр. Б., изпробва подс. И. и свидетеля К. за употреба на алкохол с техническо средство А. ... което и за двамата отчита 0,00‰.

След пристигане на дежурната група е извършен оглед на местопроизшествието. Намерените върху платното за движение и в непосредствена близост до него относими следи и предмети, извършените измервания и направените констатации са фиксирани в надлежен протокол /л. 30-34/ и фотоалбум /л. 35-45/. За направление на огледа е избрана посока от гр. Д. към гр. Г.Д., за основен ориентир – ъгъл на крайпътна бетонна водосборна шахта, отстояща на 60 см от началото на пътното платно от дясната страна по посока на огледа. Фиксирани са местоположението и характеристиките на: участъка на настъпване на ПТП; хоризонталната маркировка; местоположението на двете МПС, участвали в ПТП; различни предмети, в т.ч. и части от превозните средства.

В 19.00 ч. на 29.12.2021 г. длъжностно лице от ФСМП гр. Б. взема от подс. Н. М. И. кръв за експертно изследване /л. 113, 114/. Видно от заключителната част на протокол за химическа експертиза № 4/04.01.2022 г. в кръвта на обвиняемата не е констатирано наличие на етилов алкохол /л. 111/.

В 19.37 ч. на 29.12.2021 г. длъжностно лице от ФСМП гр. Б. взема от свидетеля Р.Е.К. кръв за експертно изследване /л.118, 119/. Видно от заключителната част на протокол за химическа експертиза № 5/04.01.2022 г. в

кръвта на свидетеля не е констатирано наличие на етилов алкохол /л.116/.

Върху трупа на Р.Д.У. е установена автомобилна травма – в движещ се автомобил: черепно-мозъчна травма, съчетана с гръдна травма и счупвания на дълги кости на крайниците вдясно: изразено напречно счупване на черепната основа с фрагментно счупване в средната ѝ черепна ямка вдясно, травматичен кръвоизлив на меките мозъчни обвивки, изразен и по мозъчния ствол, контузия по основата и ствола на мозъка, двустранно охлузване по дясната теменна област с подлежащо кръвонасядане на меките черепни покривки, кръвонасядане по дясната слепоочна и ябълчна области, кръвонасядане по гърба на носа със счупване на носни кости, кръвотечение от носа, устата и ушите; косо лентовидно кръвонасядане по гърдите вдясно с десен, насочен към ръба на дясна ключица, кръвонасядане в долната част на гръдната кост със счупване по 1-2 ребра в съседство, кръвонасядане на белодробните корени, наличие на кръв в дихателните пътища с петна на вдишана кръв по белите дробове; охлузвания и кръвонасядания по мишница, лакът и предмишница вдясно със счупване на костите от предмишницата, счупване в горната част на тялото на дясната бедрена кост, зацапване от кръв, парченца стъкла и отделни люспи от боя и детайли по дрехите, тялото и главата; анемия на вътрешните органи.

Експертът сочи, че смъртта на Р.Д.У. се дължи на остра недостатъчност на мозъчните функции, вследствие на описаната черепно-мозъчна травма.

Установените травматични увреждания са получени приживе, непосредствено преди смъртта, което личи от кръвоизливите, кръвонасяданията и отделните петна на вдишана кръв в десния бял дроб.

Описаните травматични увреждания се дължат на удари на тялото с и върху твърди тъпи и ръбести предмети, каквито са части от автомобилната кабина, някои от които и разместени /колан, врата, табло, седалка, таван на купето/. Разположението на травматичните увреждания сочи, че ударът е бил предимно отпред, отгоре и вдясно на пострадалия. Същите добре отговарят да са получени по начин, посочен в предварителните сведения – при ПТП - челен удар в автомобил към 14.40 часа на 29.12.2021 г.

Вещото лице сочи, че видът и разположението на установените травматични увреждания при аутопсията и най-вече /установеното лентовидно кръвонасядане по гърдите вдясно с външен край, насочен към ръба на дясната ключица/ сочат, че по време на ПТП пострадалият е бил с поставен предпазен колан.

Според експерта, някои от установените травматични увреждания като контузията на белодробните корени, се получават от рязкото сътресение на вътрешните органи при внезапна рязка промяна на скоростта на движение на тялото от рязкото спиране на движението на автомобила, движещ се с известна немалка скорост, в момента на удара /индиректни, инерционни

увреждания/.

Не се установяват и травматични увреждания, които да не могат да се обяснят с горепосочения механизъм на ПТП – челен удар в автомобил на мястото на пътник до водача на автомобила.

При аутопсията не се установяват болестни изменения, които да имат отношение към причината за смъртта.

Всички тези констатации са отразени в заключението по назначената и изпълнена съдебномедицинска експертиза /л. 55-64/.

Механизмът за настъпване на ПТП, както и другите въпроси, включени в задачите, са изследвани и обсъдени от вещите лица по назначената и изпълнена автотехническа експертиза /л. 74-101/. При изготвянето на заключението експертите са използвали всички събрани в хода на разследването доказателства. Експертът М.М. е присъствал при извършения от водещия разследването оглед на местопроизшествие. Вещите лица са извършили оглед на автомобилите, участвали в ПТП, описали са подробно неизправностите по тях, като са приели, че те са получени вследствие на произшествието, тъй като няма данни за техническа неизправност на системите за безопасност преди това.

Според експертите мястото на удара се намира по дължина на около 11-12 м от ориентира и на около 1,2 - 1,3 от левия край на пътя . Мястото на удара се намира в лентата за движение на товарен автомобил „В.“ с рег. № ..., като лек автомобил марка „А....“ с рег. № ... е навлязъл изцяло в тази лента за движение.

Вещите лица са определили скоростите на движение на двата автомобила преди удара - 61 км/ч на л.а. „А.“ и 50 км/ч на т.а. „В.“. Установили са, че опасната зона за спиране на т.а. „В.“ при движение със скорост 50 км/ч е 47 м., а отстоянието, на което се е намирал от мястото на удара в момента на възникване на опасността /загубване на устойчивост и навлизане в неговата пътна лента на л.а. „А.“/ е 39-40 м. Експертите са направили извод, че свидетелят К. не може да предотврати ПТП чрез спиране на товарния автомобил, тъй като опасната зона е по-голяма от разстоянието, на което се е намирал автомобилът от мястото на удара в момента на възникване на опасността.

Вещите лица са определили от техническа гледна точка причината за ПТП – загубване на устойчивост от л.а. „А.“ при навлизане в кривата на десен за него завой и неконтролираното му плъзгане към насрещната лента за движение. Експертите сочат, че обвиняемата И. е продължила да се движи със същата скорост, с която се е движела в предхождащия прав участък, когато автомобилът ѝ е навлязъл в кривата на десен завой. Скоростта на движение е 61 км/ч – по-ниска от критичната за преодоляване на завоя /около 66 км/ч/, т.е. скоростта на движение не е причина за загубване на странична устойчивост на л.а. „А.“, респективно – за

навлизане в лентата за насрещно движение. Причината от техническо естество, според експертите, е липсата на започване на отклонение от обвиняемата по кривата на завоя, когато автомобилът ѝ е навлязъл от прав участък в зоната на този завой. Това е довело до ефекта „недозавиване“ и когато се е приближила до осевата линия, обвиняемата е опитала да се върне в кривата на завоя, което е довело до рязко намаляване радиуса на кривата на движение и загубване на устойчивост на автомобила. При така възникналата опасна обстановка автомобилът е станал неуправляем и въпреки усилията на обвиняемата и задействането на спирачната уредба, е навлязъл в насрещната лента, където е настъпил удар първоначално в мантинелата, а впоследствие - в т.а. „В.“.

Вещите лица сочат, че при така създамата се опасна обстановка, след загубване на устойчивост на л. а. „А.“ и неконтролираното му плъзгане в насрещната лента за движение, и за двамата водачи не е съществувала техническа възможност да спрат до мястото на ПТП и да предотвратят удара. Произшествието е било технически непредотвратимо.

Описаната фактическа обстановка се признава изцяло от подс. Н. И. и се установява по несъмнен и непротиворечив начин от събраните в хода на досъдебното производство гласни и писмени доказателства, обсъдени в съвкупност и с оглед тяхната взаимна връзка. Те се съдържат в показанията на свидетелите Н.П.Д. /л. 50/, Р.Е.К. /л. 51/; М.К.М. /л. 52/; С.Н.Ц. /л. 53/; заключенията на вещното лице по назначените две химически експертизи /л. 111,116/, съдебно-медицинска експертиза /л. 55-64/; автотехническа експертиза /л. 74-101/; събраните писмени доказателствени средства, в т.ч. протокола за оглед на местопроизшествие, ведно с фото-албума към него /л. 30-45/.

Ето защо анализирайки така приетата за установена по-горе фактология, съдът намира, че подсъдимата Н. И. е осъществила деяние, съставомерно по престъпление по чл.343, ал.1, б.,„в“, пр.1 вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК. По несъмнен начин (предвид установените фактически дадености) по делото се установява наличието от обективна страна на всички елементи от състава на престъплението по посочените разпоредби – подсъдимата Н. И. на 29.12.2021 г. около 14,40 часа, като правоспособен водач, категории ... при управление на моторно превозно средство - лек автомобил марка и модел „А....“ с регистрационен № ... по главен път II-19 в района на километър 52+500, в посока на движение гр. Б. - гр. Г.Д., е нарушила правилата за движение, регламентирани в Закона за движението по пътищата /ЗДвП/, а именно в нарушение на чл. 20 ал. 1 от ЗДвП, съгласно който „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“, навлизайки в зоната на десен завой, не е предприела отклонение на управляваното превозно средство по кривата на завоя, довело до ефекта „недозавиване“ и загубване на странична устойчивост на автомобила, който е навлязъл в лентата за насрещно движение при

наличието на насрещнодвижещ се товарен автомобил марка и модел „В.“ с рег. № ..., управляван от Р.Е.К., в резултат на което е допуснала пътно – транспортно произшествие – сблъсък с товарния автомобил и по непредпазливост е причинила смъртта на Р.Д.У. /Р.../, роден на ..., пътуващ на предна дясна седалка на лек автомобил марка и модел „А....“ с регистрационен № ... – престъпление по чл.343, ал.1, б. „в“, пр.1 вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК.

Налице е пряка причинна връзка на деянието на подс. Н. И. с настъпилия резултат - причинена смърт на Р.Д.У.. Подс. И. в качеството си на правоспособен водач, притежаващ категории ... е управлявала МПС в нарушение на конкретни правила за движение по пътищата, регламентирани в специалния закон – Закон за движението по пътищата /ЗДвП/ - чл.20, ал.1 от ЗДвП, съгласно който „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“ - навлизайки в зоната на десен завой, не е предприела отклонение на превозното средство по кривата на завоя, довело до ефекта „недозавиване“ и загубване на странична устойчивост на автомобила, който е навлязъл в лентата за насрещно движение при наличието на насрещнодвижещ се товарен автомобил марка и модел „В.“ с рег. № ..., управляван от Р.Е.К.. В пряка причинна връзка с деянието /респ. допуснатото нарушение на правила за движение/ е причинена смъртта на возещия се на предната дясна седалка в л.а. „А.“ – Р.Д.У. /Р.../.

С оглед на гореизложеното и съобразявайки несъмнено установения факт на деянието от страна на подс. Н. И., съдът намира, че същото както от обективна, така и от субективна страна представлява осъществяване на престъплението по чл.343, ал.1, б.„в“, пр.1 вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК вр. чл.20, ал.1 от ЗДвП.

Конкретният акт на престъпна проява на подсъдимата Н. И. обективира отношението ѝ към деянието (неговата интелектуалната и волевата насоченост). От субективна страна деянието е осъществено по непредпазливост - подсъдимата не е предвиждала настъпването на общественоопасните последици, но е била длъжна и е могла да ги предвиди. Подс. И. е управлява л.а. „А.“ в пътен участък, характеризиращ се със засилен трафик на автомобили, в зоната на десен завой, върху мокър асфалт. Следователно е имала възможност и е била длъжна да предвиди, че поради умишлено допуснатото от нея нарушение на правилата за движение, с деянието си може да причини ПТП с настъпване на вредоносен резултат /в т.ч. смърт на някой от участниците в движението/.

При изводите си досежно съставомерността на деянието по изложените съображения, с присъдата съдът признава подсъдимата Н. И. за виновна в извършване на престъпление по чл.343, ал.1, б.„в“, пр.1 вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК вр. чл.20, ал.1 от ЗДвП.

За да наложи на подсъдимата най-адекватните и целесъобразни по чл.36 от НК санкции, съдът съобрази преди всичко вида и размера на

предвиденото за престъплението по чл.343, ал.1, б.,в”, пр.1 вр. с чл.342, ал.1, пр.3 от НК наказание „Лишаване от свобода” за срок от три до осем години. Като смекчаващи вината обстоятелства съдът отчита чистото съдебно минало на подсъдимата Н. И., добрите характеристични данни, младата ѝ възраст и искреното покаяние за случилото се, довело до смъртта на нейния годеник. В тази връзка настоящият състав на съда счита, че визираните смекчаващи обстоятелства не се явяват многобройни или изключителни по смисъла на чл.55 от НК, както и не е налице второто кумулативно изискване на законодателя по чл.55 от НК, а именно и най-лекото предвидено от закона наказание да се окаже несъразмерно тежко с оглед особеностите на конкретния случай. По делото липсват данни за каквито и да е било други противообществени прояви на подс. Н. И.. Съдът не отчете отегчаващи отговорността на подсъдимата обстоятелства, а прецени, че са налице единствено смекчаващи отговорността ѝ обстоятелства. Ето защо, съобразно разпоредбата на чл.54, ал.1 и ал.2 от НК, анализирайки посочените по-горе обстоятелства, рефлектиращи пряко върху наказателната отговорност на подсъдимия и очертаващи необходимата степен на въздействие на наказателната санкция, при категоричния превес на смекчаващите отговорността обстоятелства, съдът намира за най-справедливо наказанието „Лишаване от свобода” за срок от три години. Имайки предвид императивния характер на разпоредбата на чл.373, ал.2 от НПК вр. чл.372, ал.4 НПК съдът следва да определя наказанието при условията на чл.58а, ал.1 от Наказателния кодекс, при което така индивидуализираното наказание „Лишаване от свобода” за срок от 3 години да бъде намалено с една трета, а именно на подсъдимата Н. И. да се наложи наказание „Лишаване от свобода” за срок от 2 /две/ години.

Тъй като подсъдимата Н. И. не е осъждана и съдът приема, че за постигане целите на наказанието и преди всичко за поправянето на осъдения не е наложително да изтърпи наказанието, на основание чл.66, ал.1 от НК отлага изтърпяването му за срок от 3 години.

На основание чл.343г във връзка с чл.37, ал.1, т.7 от НК подс. Н. И. следва да бъде лишена от правото да управлява моторно превозно средство за срок от 3 (три) години.

Съдът счита, че наложените в конкретния случай наказания в съчетание ще способстват за изграждане у подсъдимата на устойчива мотивационно-волева система за спазване на установения правов ред и ще предотврати извършването на други престъпления, с което от своя страна ще се реализира както личната, така и генералната превенция - цели на наказанието по чл.36 от НК.

На основание чл.189, ал.3 от НПК подсъдимата Н. И. е осъдена да заплати разноските по делото: сумата от 3591,80 лева по сметка на ОД на МВР - Б. и по сметка на БлОС по 5 лева за издаване на изпълнителен лист.

При изложените съображения съдът постанови присъдата си.

Председател :